

Οι Άγιοι 13 μάρτυρες της Καντάρας (†1231)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Οι Άγιοι 13 μάρτυρες της Καντάρας.
Σύγχρονη φορητή εικόνα Γ. Μ. Σταυροβουνίου Κύπρου.

Οἱ ἅγιοι 13 μάρτυρες τῆς Κατιάρας.
Σύγχρονη φορητὴ εἰκόνα Ἱ. Μ. Σταυροβουνίου Κύπρου.

Ἀγιορείτες Ἄγιοι (*)

Μνήμη 19 Μαΐου

Το ἔτος 1228, ἔφθασαν στην Κύπρο, δύο εусεβεῖς ἀσκητές, ἀπὸ ἓνα μοναστήρι τοῦ Καλοῦ Ὄρους, ποῦ βρίσκεται στην Παμφυλία τοῦς Μικρὰς Ἀσίας, καὶ ονομάζονταν Ἰωάννης καὶ Κόνων. Ἦρθαν στο νησί, ἔτοιμοι νὰ θυσιάσουν τοῦς εαυτοῦς τοῦς

μέχρι αίματος για την αληθινή ορθόδοξη πίστη, προβάλλοντας έτσι ένα λαμπρό παράδειγμα για τους Κυπρίους που περνούσαν δύσκολα χρόνια. Οι λατίνοι κατακτητές του νησιού, επέβαλλαν αφόρητες πιέσεις, βαριές φορολογίες και επεδίωκαν τον εκλατινισμό του νησιού και την υποταγή του στον Πάπα. Οι εκπρόσωποι τους Λατινικής Εκκλησίας ήθελαν να υποτάξουν την Ορθόδοξη Εκκλησία.

Οι δύο μοναχοί, αφού έφθασαν στη Κύπρο, ανέβηκαν στην Μονή της Υπεραγίας Θεοτόκου του Μαχαιρά. Εκεί στο ησυχαστήριο τους Μονής συνέχιζαν τον πνευματικό τους αγώνα. Μετά από λίγες μέρες άφησαν το μοναστήρι του Μαχαιρά αναζητώντας κάποιον άλλο τόπο ησυχίας. Έφθασαν στη Μονή του Αγίου Ιωάννη του Χρυσοστόμου στον Κουτσοβέντη για να καταλήξουν πλέον και να συνεχίσουν τους αγώνες στο Μοναστήρι τους Παναγίας τους Κανταριώτισσας, κοντά στο κάστρο τους Καντάρας.

Εκεί, λόγω τους ευσέβειας τους και της ασκητικής τους ζωής, προσέλκυαν όλο και πιο πολλούς μοναχούς, πράγμα που ανησύχησε τους Λατίνους και τους ώθησε να λάβουν δραστικά μέτρα. Ο Φράγκος Αρχιεπίσκοπος, ο οποίος με τη βία σφετερίστηκε το θρόνο και έδιωξε σε εξορία τον Άγιο Νικόλαο της Στέγης στην Σολέα που ήταν ο Ορθόδοξος ποιμένας της Κύπρου, στέλνει δύο αντιπροσώπους του, τον ιεροκήρυκα Ανδρέα και τον Ηλιέρμο για να εξετάσουν τι γινόταν στο Μοναστήρι τους Καντάρας. Οι μοναχοί, τους υποδέχονται με καλοσύνη, αποδίδοντας τους μάλιστα την αρμόζουσα τιμή. Ο ιεροκήρυκας Ανδρέας, μετά από τους ανακριτικές ερωτήσεις- από πού ήρθαν, πότε, με ποιο τρόπο κατοίκησαν στο μοναστήρι- άρχισε να τους ρωτά από το Άγιο Ευαγγέλιο και τον Απόστολο, χωρίς να βρει κάποιο λάθος στις αποκρίσεις των πατέρων. Αφού είδε, άτι όλα τα ερμήνευαν σοφά και σωστά, τους υπέβαλε και το ερώτημα «και για εμάς που τελούμε την Θεία Λειτουργία με άζυμα, τι πιστεύετε;».

Οι 11 μοναχοί με θάρρος απάντησαν «Εμείς ακολουθούμε επακριβώς τα λόγια του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού που είπε στο Μυστικό Δείπνο. Τελούμε την Θεία Λειτουργία που έχουμε παραλάβει από τον Κύριον, τους Αποστόλους και τους πατέρες της Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας με το άγιο μυστήριο της Θείας Κοινωνίας με ένζυμο άρτο. Όσον αφορά τώρα το δικό σας φρόνημα για τον άζυμο άρτο, δεν γνωρίζουμε, γιατί ούτε από τους κήρυκες του Χριστού, ούτε από τις άγιες και οικουμενικές συνόδους το παραλάβουμε. Γι' αυτό και όσοι τελούν τις ιερές μυσταγωγίες με άζυμο άρτο, ξεπέφτουν από την αλήθεια και παρερμηνεύουν τις γραφές». Μάλιστα για να αποδείξουν αυτοί οι άγιοι πατέρες την αλήθεια, πρότειναν στους Λατινόφρονες ιεροκήρυκες να τελέσουν δύο Θείες Λειτουργίες, οι μεν με ένζυμο άρτο και οι δε με άζυμο άρτο και μετά από το μυστήριο να μπουν και οι δύο παρατάξεις στην φωτιά, και όποιος μείνει απείραχτος και βγει χωρίς να πάθει καμιά βλάβη, τότε θα αποδείκνυε ποια Θεία Λειτουργία αγιάζει ο Θεός και αυτήν θα ακολουθούσαν.

Αυτά εκνεύρισαν τον ιεροκήρυκα του Πάπα, που άρχισε να τους κατηγορεί ως

αιρετικούς και τους έδωσε αμέσως εντολή να κατεβούν στη Λευκωσία στο Φράγκο Αρχιεπίσκοπο για να του δώσουν απολογία για όσα είπαν, δίνοντας τους λίγες μέρες προθεσμία. Στο διάστημα αυτό, οι μοναχοί ετοιμάζονταν πνευματικά, με αγρυπνίες, προσευχές, νηστείες και συχνή κοινωνία των αχράντων μυστηρίων. Ξεκίνησαν έτσι οι μοναχοί να δώσουν την μαρτυρία τους στον Φράγκο Πάπα. Οι πιστοί έτρεχαν πλήθη να τους προϋπαντήσουν για να τους ενισχύσουν και να ενισχυθούν και οι ίδιοι, παίρνοντας την ευχή τους. Μαζί με τους 11 μοναχούς της Παναγίας της Κανταριώτισσας, ήρθαν και ενώθηκαν και άλλοι δύο μοναχοί από το Μοναστήρι του Μαχαιρά και έτσι γίνονται 13 μοναχοί στον αριθμό.

Παρουσιάζονται μπροστά στον Λατίνο αρχιερέα και η συζήτηση περί ενζύμου και άζυμου άρτου επαναλαμβάνεται. Οι 13 πατέρες μένουν ακλόνητοι στην πίστη τους, χωρίς να λογαριάσουν τις απειλές και τους φοβέρες που τους ανέγγελλαν. Το μίσος και ο θυμός των Λατίνων, φτάνει στο αποκορύφωμα από την σταθερή ομολογία των πατέρων. Τότε ο Λατίνος αρχιεπίσκοπος διέταξε τριετή φυλάκιση τους. Παρέμειναν λοιπόν στην φυλακή υπομένοντας κάθε κακουχία, θλίψη και ταλαιπωρία. Μετέτρεψαν την δυσώδη φυλακή σε πνευματικό εργαστήριο, όπου ανέπεμπαν «ως μύρον ευωδίας πνευματικής» προσευχές, δεήσεις και ψαλμωδίες. Στην διάρκεια της φυλάκισής τους, ένας απ' αυτούς κοιμήθηκε εν Κυρίω από τις ταλαιπωρίες της σκληρής φυλακής. Το όνομα του ήταν Θεόγνωστος.

Τότε προβλέποντας τον βέβαιο θάνατο και οι υπόλοιποι, απεφάσισαν και χειροθετήθηκαν από τον ηγούμενο της Μονής της Παναγίας της Κανταριώτισσας Ιωάννη και τον Κόνωνα αλλά και από τον Ιερεμία, και πήραν το Μέγα αγγελικό σχήμα των μεγαλόσχημων Μοναχών και πήραν τα εξής ονόματα: Μάρκος, Θεόκτιστος, Κύριλλος, Βαρνάβας, Μάξιμος, Ιωσήφ, Γερμανός, Γεράσιμος και Γεννάδιος. Για πολλοστή φορά οδηγούνται μπροστά στο βήμα του Φράγκου αρχιερέα, αλλά η πίστη και η γνώμη τους δεν αλλάζει. Οι Λατίνοι, εξοργισμένοι από την στάση τους, καταδικάζουν τους 12 σε θάνατο. Οι μοναχοί τότε προσεύχονται με υψωμένα τα χέρια στο Θεό, να τους δυναμώσει μέχρι τέλους.

Στις 19 Μαΐου του 1231, αφού τους έδεσαν πίσω από άλογα, τους έσυραν δια μέσου του ποταμού Πεδιαίου, πάνω από πέτρες και στη συνέχεια, μισοπεθαμένοι καθώς ήταν, τους έριξαν στη φωτιά «Και έτσι ετελειώθησαν οι καλλίνικοι του Χριστού μάρτυρες ...».

* Οι δεκατρείς αυτοί Άγιοι μοναχοί έφυγαν από το Άγιον Όρος από άγνωστη αιτία, για να συνεχίσουν τους ασκητικούς αγώνες τους στην Κύπρο.

Φωτογραφία: [ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ](#)

Πηγές: agiosarsenios.org - agioritikesmnimes.blogspot.gr